

Technologie renowacji architektury Remmers. Realizacje w Rzeszowie

*Pałac Wodzickich,
detal po renowacji.*

*Pałac Wodzickich
w Tyczynie
po renowacji.*

Od pałacu do szkoły wyższej

Pałac Wodzickich stoi na granicy Tyczyna i Rzeszowa. Wzniesiony w latach 1862–1869 dla hr. Ludwika Wodzickiego, przebudowany w 1881 r. według projektu znanego architekta Tadeusza Stryjeńskiego. Na eklektycznej elewacji pałacu dominują elementy neogotyckie. Otoczony parkiem krajobrazowym, objęty jest ochroną konserwatorską. Po 1944 r. pałac, park i zabudowania zostały upaństwowione i przekształcone po II wojnie światowej na szkołę i internat. Obecnie w pałacu mieści się Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie.

Przebieg prac

Remont rozpoczął się od hydroizolacji pionowej i poziomej ścian fundamentowych. Badania laboratoryjne stopnia zasolenia pobranych próbek z piwnic, elewacji, pomieszczeń czytelnicy i magazynu wewnętrznego, wykonane jeszcze w 2007 r., dla Remmers Polska Sp. z o.o., wykazały zasolenie średnie i wysokie w 3 z 4 przebadanych próbek. Badania wykonano w oparciu o zalecenia Naukowo-Technicznej

Grupy Roboczej ds. Ochrony Budowli i Renowacji Zabytków (WTA). Zabezpieczenie ścian fundamentowych przed podciąganiem kapilarnym zapewniła iniekcja preparatem krzemionukującym Kiesol, a pustki w ścianie wypełniono zaczynem Bohrlochsuspension. Zewnętrzna izolacja pionowa ścian fundamentowych została wykonana w systemie Remmers Kiesol poprzez:

- zagruntowanie przygotowanego fundamentu preparatem Kiesol o działaniu hydrofobizującym,
- wykonanie warstwy uszczelniającej szlamem Sulfatexschlämme o wysokiej odporności na siarczany,
- nałożenie właściwej izolacji grubowarstwowej bitumiczno-polimerowej K2 Dickbeschichtung.

Prace renowacyjne na elewacjach wykonały dwa rzeszowskie przedsiębiorstwa – Eko-Gips i Budomax. Przed rozpoczęciem prac przeprowadzono badania stanu tynku. Usunięte zostały zaprawy naprawcze i warstwy farby z dekoracyjnych elementów, wykonanych z cementu romańskiego w celu odświeżenia pierwotnej kolorystyki.

Kolejnym etapem było wzmocnienie osłabionych elementów muru ceglanego elewacji preparatem Silicatfestiger i neutralizacja soli siarczanowych środkiem Sulfatex flüssig. Nowe tynki wykonane zostały z tynków renowacyjnych Remmers Sanierputz stara biel.

Nałożenie tynku renowacyjnego poprzedzone zostało obrzutką Vorspritzmörtel. Całą powierzchnię starych i nowych tynków pokryto mineralną szpachlówką Feinputz, która ujednoliciła fakturę tynków. Do odtworzenia sztukaterii użyto zaprawy podkładowej Grobzugmörtel, a jako wykończenie lekkiej zaprawy Feinzugmörtel. Po związaniu tynków i gładzi podłoże zaimpregnowano preparatem wyrównującym chłonność Hydro-Tiefengrund. Tak przygotowaną elewację pomalowano farbą silikonową Siliconharzfarbe LA w kolorystyce wybranej przez komisję konserwatorską. Zastosowane rozwiązania materiałowe i technologiczne Remmers umożliwiły osuszenie ścian budowli i renowację elewacji z zachowaniem zasad konserwatorskich. Obiekt otrzymał nagrodę pierwszego stopnia oraz tytuł „Budowy Roku Podkarpacia 2011” w konkursie organizowanym przez PZITB.

III Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida – jedna z najstarszych szkół w mieście

Lata 1866–1914, zwane Okresem Autonomii Galicyjskiej, były dla całej prowincji okresem wzmoczonego rozwoju, w tym także w dziedzinie szkolnictwa. Pod koniec lat 70. XIX w. rozwój Rzeszowa oraz zwiększenie liczby jego ludności spowodowały, że obok innych budynków użyteczności publicznej powsta-

*III LO im. C.K. Norwida
w Rzeszowie
po renowacji.*

III LO po renowacji, fragment.

wały też nowe szkoły. W budynku, wzniesionym w końcu XIX w. przy obecnej ulicy Szopena, umieszczono z początkiem XX w. Dwuklasową Publiczną Szkołę Powszechną Męską im. Stanisława Jachowicza. Okazała 3-piętrowa budowla z czerwonej cegły licowej, w części parteru oraz obramień okiennych i gzymsów dekorowana tynkiem, stała się w 1948 r. kolejną siedzibą III Liceum Ogólnokształcącego, jednego z najlepszych liceów w regionie. W rankingu, przeprowadzonym przez tygodnik „Newsweek” w roku 2004, III Liceum zajęło 1. miejsce na Podkarpaciu i 3. w Polsce.

Zakres prac

Wykonawca prac, firma Wiber, rozpoczęła prace od strefy cokołowej poprzez skucie zasolonych tynków i zastosowanie systemu Kiesol oraz tynku renowacyjnego Sanierputz stara biel, jako warstwy blokującej sole. Tynk renowacyjny Sanierputz stara biel to biały tynk, lekki i hydrofobowy, nie dopuszczający roztworów solnych z podłoża do powierzchni. Jest zbrojony mikrowłóknami, nadaje się do nakładania, jako jedno-

warstwowy tynk renowacyjny w miejscach o podwyższonym zasoleniu.

Elewację ceglana oczyszczono nie niszcząc spieku cegły z zastosowaniem pasty Fassadenreiniger spłukiwanej gorącą wodą pod ciśnieniem. Następnie zdezynfekowano powierzchnię preparatem biobójczym BFA. Ubytki cegieł naprawiono zaprawą barwioną w masie Restauriermörtel, a ubytki spoin wypełniono zaprawą Fugenmörtel. Całość zaimpregnowano preparatem hydrofobizującym Funcosil SNL. W ten sposób uzyskano efekt oczyszczonego i naprawionego wątku ceglanego, który nie będzie ulegał powtórzonemu zabrudzeniu!

Brakujące fragmenty gzymsów uzupełniono w systemie mineralnych i lekkich tynków ciągnionych Grobzugmörtel – zaprawą podkładową o ziarnie 1,3 mm, która stanowi rdzeń profilu, i Feinzugmörtel o ziarnie 0,5 mm, która jest zaprawą cienkowarstwową, nadającą sztukaterii elewacyjnej ostrość rysunku. Po związaniu tynków cokołowych i dekoracji ciągnionych, zagruntowano je preparatem wzmacniająco-hydrofobizującym Hydro Tiefengrund. Po wykonaniu prób kolorystycznych zdecydowano o wyborze odcienia farby krzemooorganicznej o charakterze doskonale kryjącym. Tynki i gzymsy pomalowano stosując Siliconharzfarbe LA – farbę silikonową najwyższej, jakości, chroniącą tynk, pozwalającą oddychać podłożu, odporną na porastanie przez glony.

Podsumowanie

W ostatnich kilku latach w Rzeszowie i na Podkarpaciu poddano renowacji wiele podobnych obiektów, z wykorzystaniem technologii renowacji Remmers. Wybrane 2 obiekty są dobrymi przykładami możliwości zastosowania rozwiązań dotyczących hydroizolacji fundamentów i strefy cokołowej, renowacji elewacji tynkowej i ceglanej w systemach pochodzących z katalogu Remmers.

Jacek Olesiak
Konservator dzieł sztuki
Remmers Polska

Fotografie: autor